

Koningswegen louter voor gemak Willem III

Om de kortste weg te kunnen nemen tijdens de jacht liet koning Willem III kaarsrechte wegen aanleggen.

In zijn afstudeeronderzoek stuitte Dick Veerman op de zogenaamde koningswegen: kaarsrechte verbindingen, waarvan het nut in eerste instantie niet duidelijk was. Wegen verbinden doorgaans dorpen met elkaar. Maar de koningswegen op de Veluwe lopen ogenschijnlijk nergens naartoe, zoals dat het geval is met de handelswegen.

In de zeventiende eeuw werden die handelswegen hessenwegen genoemd. Ze lieten de kleinere plaatsen links liggen en verbonden al-

De koningsweg vanaf Het Loo eindigde bij Kasteel Doorwerth

leen de belangrijke nederzettingen. De hessenwegen liepen meestal in oost-westelijke richting. Vanuit Dieren en Oosterbeek liepen bijvoorbeeld hessenwegen naar Barneveld. De hessenwegen waren extra breed doordat de karren van de Duitse kooplieden een grotere wielbreedte hadden dan het gebruikelijke Hollandse spoor.

Voor het buurtverkeer waren er hanzewegen. Die verbonden de Hanzesteden met hun achterland. Hanzewegen liepen kriskras over de Veluwe en verbonden door- en overgangen met elkaar. De Schelm-

seweg is zo'n hanzeweg.

Kwamen hessenwegen en hanzewegen op veel plaatsen voor, koningswegen waren karakteristiek voor de Veluwe. Ze verbonden geen dorpen of steden met elkaar, maar dienden een recreatief doel. Koning-stadhouder Willem III hield van de jacht en liet daarvoor de koningswegen aanleggen, kaarsrechte zandwegen. De grondeigenaren werden door de koning gedwongen de voor de koningswegen benodigde grond af te staan.

Willem jaagde met een meute honden en posteerde in het bos knechten die met aangelijnde honden het wild in een bepaalde richting dwongen. Willem en zijn vrienden joegen er te paard met hoge snelheid achteraan. De koningswegen waren dus enkel en alleen bedoeld om het gezelschap snel van het ene naar het andere jachtgebied te laten reizen.

Paleis Het Loo of het Hof te Dieren waren gewoonlijk de uitgangspunten van de jachtpartijen. Van daaruit liepen de wegen naar de jachtterreinen. De koningsweg vanaf Het Loo eindigde bij Kasteel Doorwerth.

In de negentiende eeuw werden in het gebied ten noorden van Arnhem veel nieuwe bossen geplant. Daardoor is het moeilijk nog sporen van de oude koningswegen te vinden. Ten oosten van de Apeldoornseweg ligt nog een stuk, dat in de richting van Dieren loopt. Een deel van de Koningsweg tussen Arnhem en Otterlo loopt nog over het tracé dat door koning Willem III is aangelegd.

➔ **Bron: Vliegveld Deelen, van last tot lust?**

Arnhem

Zaterdag 3 maart 2007, de Gelderlander

Koningswegen louter voor gemak Willem III

Om de kortste weg te kunnen nemen tijdens de jacht liet koning Willem III kaarsrechte wegen aanleggen.

In zijn afstudeeronderzoek stuitte Dick Veerman op de zogenaamde koningswegen: kaarsrechte verbindingen, waarvan het nut in eerste instantie niet duidelijk was. Wegen verbinden doorgaans dorpen met elkaar. Maar de koningswegen op de Veluwe lopen ogenschijnlijk nergens naartoe, zoals dat het geval is met de handelswegen.

In de zeventiende eeuw werden die handelswegen hessenwegen genoemd. Ze lieten de kleinere plaatsen links liggen en verbonden alleen de belangrijke nederzettingen. De hessenwegen liepen meestal in oost-westelijke richting. Vanuit Dieren en Oosterbeek liepen bijvoorbeeld hessenwegen naar Barneveld. De hessenwegen waren extra breed doordat de karren van de Duitse kooplieden een grotere wielbreedte hadden dan het gebruikelijke Hollandse spoor.

Voor het buurtverkeer waren er hanzewegen. Die verbonden de Hanzesteden met hun atherland. Hanzewegen liepen kriskras over de Veluwe en verbonden door- en overgangen met elkaar. De Schelmseweg is zo'n hanzeweg.

Kwamen hessenwegen en hanzewegen op veel plaatsen voor, koningswegen waren karakteristiek voor de Veluwe. Ze verbonden geen dorpen of steden met elkaar, maar dienden een recreatief doel. Koning-stadhouder Willem III hield van de jacht en liet daarvoor de koningswegen aanleggen, kaarsrechte zandwegen. De grondeigenaren werden door de koning gedwongen de voor de koningswegen benodigde grond af te staan.

Willem jaagde met een meute honden en posteerde in het bos knechten die met aangelijnde honden het wild in een bepaalde richting dwongen. Willem en zijn vrienden joegen er te paard met hoge snelheid achteraan. De koningswegen waren dus enkel en alleen bedoeld om het gezelschap snel van het ene naar het andere jachtgebied te laten reizen.

Paleis Het Loo of het Hof te Dieren waren gewoonlijk de uitgangspunten van de jachtpartijen. Van daaruit liepen de wegen naar de jachtterreinen. De koningsweg vanaf Het Loo eindigde bij Kasteel Doorwerth.

In de negentiende eeuw werden in het gebied ten noorden van Arnhem veel nieuwe bossen geplant. Daardoor is het moeilijk nog sporen van de oude koningswegen te vinden. Ten oosten van de Apeldoornseweg ligt nog een stuk dat in de richting van Dieren loopt. Een deel van de Koningsweg tussen Arnhem en Otterlo loopt nog over het tracé dat door koning Willem III is aangelegd.

=> Bron: Vliegveld Deelen, van last tot lust?